

Nr 262

Av herr **Ståhl**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader.*

(Lika lydande med motion nr 292 i Första kammaren)

Den av föregående års riksdag beslutade omorganisationen av skogsvårdsstyrelserna och deras finansiering medförde mycket kraftiga taxehöjningar för styrelsernas serviceverksamhet. Taxorna fastställes av skogsstyrelsen enligt fullmakt av Kungl. Maj:t. För stämplingsarbete (A-taxa) var sålunda avgiften hösten 1959 52 kr. per dag. Den 1 april 1960 höjdes den till 57 kr. för att den 1 juli samma år ytterligare höjas till 80 kr. per dag. För biträde vid hyggesvård, skogsodling samt röjning i plant- och ungskog (C-taxa) var avgiften motsvarande år, 1959, 48 kr. per dag. Den 1 april 1960 höjdes den till 53 kr. och den 1 juli till 70 kr.

Samtidigt ansåg sig skogsstyrelsen av budgetära skäl nödsakad slopa de s. k. fristående halvdagarna och bestämma att halvdagar i fortsättningen endast fick förekomma i kombination, d. v. s. att vederbörande förrättningsman biträdde med stämpling, röjning o. s. v. åt två markägare på samma dag. (Vissa undantag medgavs i starkt begränsad omfattning för länsskogvaktarpersonalen men ej för förmanspersonalen.)

Beslutet innebär i praktiken att exempelvis 3 timmars stämpling nu normalt debiteras med 80 kr., d. v. s. såsom för hel dag. (För lördagar gäller en specialtaxa på 60 kr. per dag.) År 1959 kostade samma förrättning 35 kr. Det är sålunda i dylika fall fråga om en chockartad höjning. De som framför allt drabbas härav är de mindre skogsägarna, som ofta klarat sig med en halv dags stämpling varje år. Man kan givetvis erinra om möjligheten att två markägare slår sig ihop om en förrättningsdag. Så sker också där så är möjligt. Skogsvårdsstyrelsernas personal propagerar givetvis härför. Emellertid visar det sig omöjligt i flertalet fall. Kvar står då för de mindre skogsägarna att välja mellan att betala den höga avgiften för några timmars arbete eller att stämpla själva.

Det har redan visat sig att de mindre skogsägarna i stor utsträckning övergått till att stämpla själva. I och för sig vore häremot ingenting att erinra om de blott vore kompetenta härtill. Tyvärr är detta normalt ej fallet — undantag finnes givetvis. En försämring av skogsvården blir sålunda med all sannolikhet resultatet. Från skogsvårdsstyrelsehåll rapporteras även en tydlig ökning av antalet dåligt utförda stämplingar,

vilket i sin tur föranleder besiktningar ur laglig synpunkt av skogsvårdsstyrelsernas personal. Kostnaden för dylika besiktningar drabbar helt det allmänna, eftersom det rör sig om offentlig verksamhet och ej om service.

Här ovan har talats om stämpling, men förhållandet blir ännu mer markant då det är fråga om hyggesvård, skogsodling m. m., som hör till den s. k. C-taxan. Skogsvårdsstyrelsernas möjligheter att få dessa viktiga åtgärder utförda har redan minskat i oroväckande grad. I vissa län har man försökt mildra effekten av de höga taxorna genom att lämna bidrag av konjunkturutmättningsmedel — i Värmland 25 procent — till dessa skogsvårdsåtgärder. I många län har man emellertid icke tillgång till dylika medel, och för övrigt torde de snart vara förbrukade.

Faktum är sålunda att man måste räkna med vissa svårigheter att upprätthålla skogsvårdsarbetet på samma nivå som förut. Särskilt torde det bli fallet för kategorien mindre skogsägare. Som bekant är vår skogsmark starkt uppsplittrad, och mängder småfastigheter förekommer i alla län. Ur det totala skogsbrukets synvinkel kan sägas att dessa mindre skogsfastigheter ingalunda är betydelselösa. De är dessutom merendels väl belägna och av god bonitet.

Man kan givetvis göra gällande att de nya bestämmelserna för skogsvårdsstyrelserna varit gällande så kort tid, att man borde vänta med sina omdömen tills vidare. Emellertid är de ovan nämnda olägenheterna så påtagliga att viss justering redan nu bör vidtagas, avsedd att underlätta för de mindre skogsägarna att erhålla sakkunnigt biträde med skogsvård.

I årets statsverksproposition (s. 253, bilaga 11) äskar skogsstyrelsen en summa av 100 000 kr. för lämnande av rabatter. Denna summa är emellertid otillräcklig för att kunna medgiva de fristående halvdagarnas bibehållande. Enligt av skogsstyrelsen tidigare gjorda beräkningar skulle för detta ändamål behövas minst dubbelt så stor summa, sålunda 200 000 kr. Rabatteringen skulle icke, såsom nu är fallet, i första hand avse Norrland utan medgivas för hela landet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta att skogsvårdsstyrelsernas omkostnadsanslag uppräknas med 100 000 kr. utöver vad som angivits i årets statsverksproposition och att nämnda summa får av skogsstyrelsen begagnas till rabatteringen av taxorna med speciell tanke på de mindre skogsägarna.

Stockholm den 25 januari 1961

Manne Ståhl